

LIKKUTEI TORAH • PARSHAS NASSO • MAAMAR 1

נשא את ראש בני גרשון וגו'

«Lève la tête des fils de Guerchon»

DÉDIÉ EN L'HONNEUR DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Le père du Rabbi, Reb Lévi Its'hak

LikuteiTorah.com

LA PARACHA 'HASSIDIQUE

likuteitorah.com/fr/likutei-torah/nasso/1/

1 נשא את ראש בני גרשון וגוי. יש להבין למה נאמר בבני גרשון גם הם וגם מ"ש בבני גרשון דוקא ע"פ אהרן ובניו תהיה כל עבודת בני הגרשוני ולא נאמר כן בבני קהת ומררי.

« Dénombrer les fils de Guerchon », etc. Il faut comprendre pourquoi il est dit, au sujet des fils de Guerchon, « eux aussi » ; et également [pourquoi] il est dit précisément au sujet des fils de Guerchon : « Sur l'ordre d'Aharon et de ses fils s'effectuera tout le service des fils des Guerchonites », alors que cela n'est pas dit des fils de Kehat et de Merari.

אך הנה תחלה צריך להבין כללות ענין המשכן ונסיעתם במדבר. דהנה שרש טעם נסיעתם במדבר עם המשכן וכליו הי' [היה] כדי להכניע כח יניקת החיצונים ששרש יניקתם הוא במדבר דוקא.

Mais il faut d'abord comprendre dans son ensemble la question du Michkan et de leurs déplacements dans le désert. En effet, la raison fondamentale pour laquelle ils se déplaçaient dans le désert avec le Michkan et ses ustensiles était d'assujettir le pouvoir des forces extérieures, car la racine de leur nourriture se trouve précisément dans le désert.

2 ולכך במדבר אין שם גידול צמח ודשא כלל אלא שממון בלבד, כי ההשפעה היא מסט' [מסטרא] דקדושה דוקא ואתה מחיה את כולם.

C'est pourquoi, dans le désert, aucune plante ni aucune herbe ne pousse, mais il n'y a que désolation ; car l'effusion provient précisément du côté de la sainteté : « et Tu leur donnes à tous la vie ».

וכתיב צדיק ה' פ"י צדיק שהוא משפיע ובעל צדקה. וכן בכל סטרא דקדושה יש בחי' זו.

Et il est écrit : « Havaya est juste. » Le sens de tsadik (juste) est celui qui dispense et qui est maître de la tsedaka (charité). De même, dans tout le côté de la sainteté se trouve cet aspect.

3 והנה בהקב"ה החסד נמשך מצד הגדולה כמ"ש ארך אפים וגדל חסד. ובכל סטרא דקדושה החסד נמשך מצד הביטול שבטל לה' ונחשב לאין ואפס בעיניו לכן ראוי ליתן לזולתו שהוא חשוב יותר.

Or, chez le Saint béni soit-Il, le 'Hessed (bonté) procède de l'aspect de la grandeur, comme il est écrit : « Lent à la colère et grand en bonté. » Et, dans tout le domaine de la sainteté, la bonté procède de l'aspect de l'annulation de soi (bitoul) : celui qui s'annule devant D.ieu se considère comme rien et néant à ses propres yeux ; il convient donc [à ses yeux] de donner à autrui, qu'il estime plus important que lui.

4 וכמ"ש באברהם ואנכי עפר ואפר ולפיכך הי' [היה] עושה חסד עם כל בני אדם כו'. משא"כ מי שהוא יש ודבר ואינו בטל צריך הכל לגרמיה ואינו בחי משפיע.

Comme il est écrit au sujet d'Avraham : « Et moi, je suis poussière et cendre » ; c'est pourquoi il faisait preuve de bonté envers tous les hommes, etc. Il en va autrement de celui qui est un être distinct (yech), une chose, et qui n'est pas annulé : il a besoin de tout pour lui-même et n'est pas au niveau de celui qui donne.

ולכן במדבר הם נחש שרף ועקרב ג"ק [גי קליפות] ששם מקור הקליפות שהם יש ודבר נפרד ואין בהם בחי הביטול לכן אין ממנו שום השפעה,

C'est pourquoi, dans le désert, il y a « serpent, serpent brûlant et scorpion », les trois kelipot (écorces) : c'est là que se trouve la source des kelipot, qui sont un être distinct et une chose séparée, et qui ne comportent aucun aspect d'annulation de soi ; c'est pourquoi il n'en provient aucun don.

והנה לכך הי' [היה] נסיעת הארון וישראל במדבר כדי להכניע את המדבר ולכך נשאו את המשכן במ"ב מסעות שהוא בחי שם מ"ב.

C'est pourquoi l'Arche et Israël voyagèrent dans le désert : afin de soumettre le désert. Et c'est pourquoi ils transportèrent le Michkan au cours de quarante-deux étapes, qui correspondent au niveau du Nom de quarante-deux [lettres].

5 והיינו ע"י גילוי אלקות שהי' [שהיה] במשכן כשנשאו אותו במדבר ממילא נכנעו וכמ"ש כהמס דונג וגוי [ועמ"ש מזה ע"פ אלה מסעי].

C'est-à-dire que, grâce à la révélation de la divinité qui se trouvait dans le Michkan lorsqu'on le transportait dans le désert, ils furent soumis d'eux-mêmes, comme il est écrit : « Comme la cire fond », etc. [Voir aussi ce qui est écrit à ce sujet sur le verset « Voici les étapes ».]

ותועלת הכנעה זו היתה ענין הכנה לע"ל [לעתיד לבוא] שיוכל להיות גילוי אלקות בעולם השפל שלנו כמ"ש ונגלה כבוד ה' וגוי

L'utilité de cette soumission était de préparer le Temps à venir, afin qu'une révélation de la divinité puisse avoir lieu dans notre monde inférieur, comme il est écrit : « Et la gloire de Havaya sera révélée », etc. ;

שע"י שנכנע תחלה מקור ההסתר והיש יוכל להיות בו אח"כ הגילוי לע"ל [לעתיד לבוא] [ואפ"ל] [ואפשר לומר] שהוא כענין שבעבודת ה'

car, lorsque la source de la dissimulation et du yéch est d'abord soumise, la révélation peut ensuite se manifester en elle au Temps à venir. [On peut dire que cela ressemble à ce qui se passe dans le service de D.ieu

צ"ל תחלה בחי' אתכפיא בכדי שע"י יוכל לבא אח"כ לבחי' ומדרגת אתהפכא חשוכא לנהורא, וכלי בחי' אתכפיא תחלה לא יוכל לבא לבחי' אתהפכא חשוכא כו'.

où il faut d'abord atteindre le niveau de l'itkafya (soumission), afin de pouvoir ensuite parvenir au niveau et au degré de l'it'hap'ha 'hacho'ha linehora (transformer l'obscurité en lumière) ; sans être d'abord passé par le niveau de l'itkafya, on ne peut parvenir au niveau de l'it'hap'ha 'hacho'-ha, etc.

כמ"כ [כמו כן] עד"י כדי שלע"ל [שלעתיד לבוא] יהיה גילוי אלקות ממש בעולם השפל שיהפך החשך לאור ממש כמ"ש לעת

De même, afin qu'au Temps à venir la divinité se révèle véritablement dans le monde inférieur et que l'obscurité soit transformée en lumière véritable, comme il est écrit : « Au temps de

ערב יהיה אור לכך הוצרך להיות תחלה בחינת הכנעת המדבר כו', ועמ"ש ע"פ אלה מסעי בע"א [באופן אחר] שע"י יש כח ביד האדם להכניע הגוף שלו כו'.

l'ombre, il y aura de la lumière », il fallait donc d'abord le niveau de la soumission du désert, etc. Voir aussi ce qui est écrit sur le verset « Voici les étapes », selon une autre explication : cela donne à l'homme le pouvoir de soumettre son propre corps, etc.]

6 וענין הגילוי הזה שיהיה לע"ל [לעתיד לבוא] הוא כי הנה באמת הרי קמיה עצמותו ית' אין שום בחי' הסתר והעלם כלל.

Quant à la nature de cette révélation qui aura lieu dans les Temps futurs, la voici : en vérité, devant Son Essence même, qu'Il soit béni, il n'existe absolument aucun aspect de dissimulation ni de retrait.

כי קמיה כולא כלא חשיבי ואין שינוי כלל בין קודם שנברא העולם לאחר הבריאה. כי גם עתה הוא אחד יחיד ומיוחד

Car «devant Lui, tout est considéré comme rien», et il n'y a absolument aucun changement entre l'époque qui précéda la création du monde et celle qui lui succéda. Car, à présent aussi, Il est Un, Seul et Unique,

כמו קודם שנבנה"ע [שנברא העולם] מאחר שכל עיקר התהוות הנבראים יש מאין הוא רק מבחי" אותיות הדבור בדבר ה' שמים נעשו.

comme avant que le monde fût créé, puisque tout le processus par lequel les êtres créés viennent à l'existence, en tant que quelque chose à partir du néant, ne procède que du niveau des lettres de la parole : « Par la parole de Havaya, les cieux furent faits. »

7 ועדי"מ הדבור באדם שהוא בטל וטפל לגבי המחשבה ובלתי תופס מקום כלל וכלל רק אצל השומע הוא שהדבור

À titre d'analogie : la parole chez l'homme est annulée et secondaire par rapport à la pensée, et n'occupe absolument aucune place ; ce n'est que pour celui qui l'écoute que la parole

נתפס ליש ודבר, וכך למעלה בחי" אותיות הדבור ביו"ד מאמרות לגבי הנבראים מהם יש מאין הם בבחי" יש. אבל לגבי עצמותו ית' הם בטלים כלא.

est saisie comme une réalité, comme une chose. De même, là-haut, le niveau des lettres de la parole dans les Dix Énoncés, par rapport aux êtres créés [à partir d'elles] quelque chose à partir de rien, relève du yesh ; mais par rapport à Son Essence, béni soit-Il, elles sont annulées comme si elles n'étaient rien.

8 ולכך אע"פ [אף על פי] שמצד בחי" התגלות אותיות הדבור נראה העולם לבחי" יש ודבר לעינינו, אבל אצלו ית' אין הסתר והעלם כלל וע"כ לע"ל [לעתידי לבוא] שיתגלה כבוד ה' שהוא בחי" גילוי עצמות אלקות

Ainsi, bien que, du point de vue de la révélation des lettres de la parole, le monde apparaisse à nos yeux comme quelque chose et comme une réalité, auprès de Lui, qu'Il soit béni, il n'y a absolument ni dissimulation ni occultation. C'est pourquoi, dans les Temps futurs, lorsque «la gloire de Havaya sera révélée» — ce qui correspond au niveau de la révélation de l'essence même de la Divinité —,

אזי ממילא לא יסתיר שום הסתר כלל ויהיה גילוי אלקות גם בעשייה עד שיראו כל בשר אפילו בהשגת שכלו הגשמיות. וכדי שיהיה גילוי זה לע"ל [לעתיד לבוא] הוצרך להיות נסיעת המשכן במדבר להכניע אותו כנ"ל:

alors, de lui-même, aucun voile ne dissimulera quoi que ce soit, et la Divinité sera révélée également dans le Monde d'Assiya (Action), au point que toute chair la verra, même par la perception de son intellect physique. Et, pour que cette révélation se produise dans les Temps futurs, il fallut que le Michkan voyageât dans le désert afin de le soumettre, comme indiqué plus haut.

9 ב והנה זה היה ענין נסיעת המשכן בפועל ממש בבחי' עולם וכמ"כ [וכמו כן] הוא גם עכשיו ברוחניות בבחי' נפש.

2. Or, tel était le sens du déplacement du Michkan dans les faits mêmes, au niveau du monde ; de même, cela se produit encore aujourd'hui sur le plan spirituel, au niveau de l'âme.

כי יש בחי' משכן בפרט בכל אחד ואחד וכל פרטי הענינים שבו הכל יש בנפש האדם.

Car il existe un aspect du Michkan propre à chacun, et tous les détails qui le composent sont présents dans l'âme de l'homme.

דהנה כתיב ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם וארז"ל [ואמרו רבותינו זכרונם לברכה] בתוכו לא נאמר אלא בתוכם לפי שכאוי"א [שכל אחד ואחד] מישראל צריך לעשות בחי' משכן בנפשו.

En effet, il est écrit : « Ils Me feront un Sanctuaire, et Je résiderai parmi eux » ; et nos Sages, de mémoire bénie, ont enseigné : il n'est pas dit « en lui », mais « parmi eux », car chacun en Israël doit façonner un aspect de Michkan dans son âme.

10 והיינו להמשיך בחי' גילוי אלקות בנפשו בעבודה שכלב זו תפלה כשיהיה לבנו טהור כמ"ש לב טהור ברא לי אלקים כוי וכמ"ש בר לבב כוי

C'est-à-dire attirer dans son âme une révélation de la divinité par « le service du cœur, qui est la prière », lorsque son cœur sera pur, comme il est écrit : « Crée en moi un cœur pur, ô D.ieu », etc., et comme il est écrit : « pur de cœur », etc. ;

דכאשר לבבו טהור מכל סיג בלתי לה' לבדו אזי נקרא משכן לשכון בו גילוי אור ה' וכמ"ש נקי כפים ובר לבב כו'

car lorsque son cœur est pur de toute impureté, de tout ce qui n'est pas pour D.ieu seul, alors il est appelé un Michkan, destiné à accueillir la révélation de la lumière de D.ieu qui y réside ; et comme il est écrit : « Les mains nettes et le cœur pur », etc.,

ישא ברכה מאת ה' דפי' ברכה הוא המשכת גילוי אלקות בנפשו כו' [וזהו ג"כ משארז"ל] [מה שאמרו רבותינו זכרונם לברכה] טהרה מביאה לידי קדושה עי' [עייין] ברי"ח].

« recevra une bénédiction de Havaya » ; car le sens de « bénédiction » est l'attraction d'une révélation de la divinité dans son âme, etc. [Et c'est également ce qu'ont dit nos Sages, de mémoire bénie : « La pureté mène à la sainteté. » Voir dans Reishis Chochmah.]

11 ועי"ז ידחה ויכניע ג"כ ההסתר של נה"ב [נפש הבהמית] המסתיר ומבדיל ונראה לו העולם לבחי' יש ודבר נפרד והיינו מפני גסות חומר נפשו הבהמית.

Par cela, il repoussera et soumettra également la dissimulation de l'âme animale, qui dissimule et sépare, et [par laquelle] le monde lui apparaît comme une réalité et une chose distincte ; cela vient de la grossièreté de la matière de son âme animale.

אבל כשלבבו זך וברור יראה בעין שכלו איך שאין מסתיר באמת וכמו שהוא למעלה דקמ"י [דקמיה] כלא כו'.

Mais lorsque son cœur est pur et limpide, il verra avec l'œil de son intelligence qu'en vérité, rien ne dissimule, tout comme il en est en haut, car devant Lui, tout est comme néant, etc.

כי ע"י זכות לבו נמשך גילוי אלקות גם בבחי' ההסתר וההעלם שלא יסתיר, וזהו כמו שה"י [שהיה] נסיעת המשכן בבחי' מדבר שע"י ה"י [היה] מכניע את המדבר כו'.

Car, par la pureté de son cœur, une révélation de la divinité est attirée jusque dans le niveau de la dissimulation et de l'occultation, de sorte qu'elles ne dissimulent plus. C'est comme lorsque le Michkan voyageait dans le niveau du désert et que, par cela, il soumettait le désert, etc.

12 וכך הוא בנפש עכשיו הכנעת היצה"ר [היצר הרע] שהוא ג"כ בחי' מדבר שהוא ארץ לא זרועה דהיינו המעשים והדבורים והמחשבות אשר לא לה' המה כו'

Il en va ainsi à présent dans l'âme : soumettre le mauvais penchant, qui est lui aussi du niveau du désert, cette « terre qui n'a pas été semée », c'est-à-dire les actes, les paroles et les pensées qui ne sont pas pour D.ieu, etc.

וזהו אשר לא ישב אדם שם פי' אדם הוא מ"ש ועל דמות הכסא דמות כמראה אדם כו'

Et c'est là [le sens de] « où nul homme (adam) n'habitait ». Le mot adam désigne ce qui est écrit : « Et, au-dessus de la ressemblance du trône, il y avait une ressemblance ayant l'apparence d'un homme (adam) », etc. :

לא ישב שם כי ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם כתיב כמ"ש מזה בד"ה אני לדודי.

Il « n'y habitait pas », car il est écrit : « Ils Me feront un Sanctuaire, et Je résiderai en eux » ; comme il est écrit à ce sujet dans le discours qui commence par « Je suis à mon bien-aimé ».

13 וע"כ צריך להכניע בחינת מדבר זה שהוא היצר הרע והיינו ע"י המשכת גילוי אלקות בנפשו.

C'est pourquoi il faut soumettre ce niveau de désert, qui est le mauvais penchant ; cela se fait en faisant descendre dans son âme une révélation de la divinité.

[ובמ"א נתבאר בענין בה"א [בית הלל אומרים] כלה נאה וחסודה שלא יהיה ההמשכה לפי ההעלאה אלא אדרבה תחלה יהי' [יהיה] ההמשכה מלמעלה למטה

[Et il est expliqué ailleurs, à propos de l'enseignement de Beit Hillel : « Une mariée est belle et gracieuse », que la descente ne doit pas être proportionnée à l'élévation ; au contraire, il faut d'abord que la descente se fasse d'en haut vers le bas ;

דהיינו שהמעשה הטוב יהיה אפילו קודם לסור מרע בדקות ולא ימתין בועשה טוב עד שיהיה תחלה סור מרע בתכלית.

c'est-à-dire que l'acte bon doit venir même avant de s'être détourné du mal dans ses aspects subtils, et qu'il ne faut pas attendre, pour « faire le bien », d'avoir d'abord complètement « abandonné le mal ».

14 והיינו משום שע"י ההמשכה שבועשה טוב אזי ממילא יפלו כל החיצונים כי מעט אור דוחה הרבה מן החושך ויבוא לסור מרע בתכלית כו',

Cela s'explique par le fait que, grâce à cet influx suscité par « faire le bien », toutes les forces extérieures tomberont d'elles-mêmes, car un peu de lumière repousse beaucoup d'obscurité ; et l'on en viendra à « s'écarter du mal » de façon totale, etc.

ועד"ז הוא ענין מסעות המשכן במדבר שע"י המשכת גילוי אלקות. ממילא נכנעו הקליפות כמ"ש ויהי בנסוע הארון כו' וינסו משנאיך כו'.

Il en va de même des étapes du Michkan dans le désert : grâce à l'influx d'une révélation de la divinité, les kelipot furent soumises d'elles-mêmes, comme il est écrit : « Et lorsque l'Arche se mettait en route », etc., « que ceux qui Te haïssent prennent la fuite », etc.

וכך בחי' זו בנפש שע"י המשכת אלקות מלמעלה למטה במעשה הטוב ובעסק התורה ותפלה אזי ממילא יכנע גשמיות הגוף ונה"ב [ונפש הבהמית] כו'.

Il en va ainsi de cet aspect dans l'âme : grâce à l'influx de la divinité d'en haut vers le bas, par les bonnes actions et par l'étude de la Torah et la prière, la matérialité du corps et l'âme animale seront alors soumises d'elles-mêmes, etc.]

15 והנה במשכן היו ג' דברים קרשי המשכן והכלים היינו ארון ומנורה ומזבח כו'.

Or, dans le Michkan, il y avait trois éléments : les poutres du Michkan, les tentures du Michkan et les ustensiles, à savoir l'Arche, la Ménora, l'autel, etc.

והנה תחלה י"ל [יש לומר] ענין הקרשים שנק' עצי שטים עומדים שהם ע"ד שהמלאכים נק' עומדים, כמ"ש

Or, nous pouvons d'abord expliquer le sujet des poutres, qui sont appelées « bois d'acacia dressés » ; cela correspond au fait que les anges sont appelés « ceux qui se tiennent debout », comme il est écrit :

שרפים עומדים וכמ"ש במדרש שיר ה שירים רבה סוף פסוק צאינה וראינה למעלה שרפים עומדים אף למטה עצי שטים עומדים, ופי' שרפים עומדים היינו

« Des séraphins se tenaient debout » ; et comme il est écrit dans le Midrash Shir HaShirim Rabbah, à la fin du commentaire sur le verset « Sortez et voyez » : en haut, « des séraphins se tiennent debout » ; de même, en bas, « des bois d'acacia dressés ». Et le sens de « des séraphins se tiennent debout » est le suivant :

כמאמר ואשר משרתיו כולם עומדים ברום עולם ומשמיעים ביראה כו' (ועיין בזהר תרומה דף קס"ט ע"א ודק"ע ע"א).

comme le dit la formule : « Et tous Ses serviteurs se tiennent debout dans les hauteurs de l'univers et proclament avec crainte », etc. (Voir aussi le Zohar, Terumah, folio 169a, et folio 170a.)

והענין הוא כי אין עמידה אלא שתיקה ופ"י שתיקה היינו בחי' ביטול העצמות מכל וכל,

Or, le fait de se tenir debout n'est autre que le silence ; et le sens du silence est le niveau de l'annulation totale de soi, de son être même,

והיינו בחי' ביטול הרצון שלא יהא לאדם רצון אחר זולת הרצון לה' אחד וכמ"ש ועמך לא חפצתי כו'.
c'est-à-dire le niveau de l'annulation de la volonté : qu'une personne n'ait aucune autre volonté que celle de D.ieu Un ; comme il est écrit : « Et en dehors de Toi, je ne désire rien », etc.

16 וכמארז"ל [וכמאמר רבותינו זכרונם לברכה] בטל רצונך כו' [ע"י] באגה"ק [באגרת הקודש] ד"ה להשכילך בינה].

והטעם שנק' בחי' זו עמידה הוא

Et comme l'ont dit nos Sages, de mémoire bénie : « Annule ta volonté », etc. [Voir, dans Iggeres Ha-Kodesh, le passage commençant par « Pour te donner l'intelligence ».] La raison pour laquelle ce niveau est appelé « station » est

כי הנה כשיש לו האהבה והדביקות בה' זהו בחי' מהלך וכמ"ש באברהם הלך ונסוע כו'.

que lorsqu'il éprouve de l'amour pour D.ieu et s'attache à Lui, cela relève du niveau de la marche ; ainsi qu'il est écrit au sujet d'Avraham : « il allait et poursuivait sa route », etc.

אך קודם שיגיע לבחי' הילוך ואהבה זו צ"ל תחלה בחי' עמידה זאת היינו לעמוד ולשתוק

Mais avant d'atteindre ce niveau de marche et d'amour, il faut d'abord passer par ce niveau de station : se tenir immobile et garder le silence

מן התפשטות והילוך שבלעומת זה, והן הרצונות זרות שהאדם רוצה וחפץ ומשתוקק לדברים זרים זהו נק' ג"כ הילוך ע"ד מ"ש ויבא הלך לאיש העשיר

face à l'expansion et à la marche du côté opposé ; il s'agit des désirs étrangers, par lesquels l'homme veut, désire et convoite des choses étrangères à la sainteté. Cela aussi est appelé « marche », comme il est écrit : « Un voyageur (hélekh) vint chez l'homme riche »

(בש"ב [בשל בינונים] י"ב ד') שהוא ההילוך דלעומת זה וזהו הלך שהולך ומתחזק שמתחלה הוא כאורה כו' ע"ש בפרש"י [בפירש רש"י / בפירוש רש"י].

(II Samuel 12:4); c'est la marche du côté opposé. Voilà ce que désigne «hélekh» (voyageur): il poursuit sa route et se renforce, car, au début, il est comme un hôte, etc. Voir le commentaire de Rachi à cet endroit.

וצ"ל משלחי רגל השור והחמור דהיינו למנוע הילוך של היצה"ר [היצר הרע] (כדאיתא בגמרא פ"ק [פרק קמא] דע"ז דף ה' ע"ב ובפרש"י [ובפירש רש"י / ובפירוש רש"י] שם ועיין זח"ב [זהר חלק ב'] שמות ד"ה סע"ב [סוף עמוד ב] בשלח דס"ד סע"ב [סוף עמוד ב] ובהרמ"ז [ובהרב משה זכות] ר"פ מקץ).

Il faut être de ceux qui «font avancer le pied du bœuf et de l'âne», c'est-à-dire réfréner la marche du mauvais penchant (comme on le trouve dans la Guemara, chapitre 1 d'Avodah Zarah, folio 5b, et dans le commentaire de Rachi à cet endroit; voir aussi Zohar, partie II, Shemos, folio 5, fin du côté b; Beshalach, folio 64, fin du côté b; et le Ramaz au début de Parshas Mikeitz).

וכדי שיתהפך מהילוך זה להיות ההילוך באלקות הוא ע"י שיבא תחלה לבחינת עמידה והוא בחי' ביטול רצון [וכנ"ל שע"י אתכפיא הוא הדרך לבוא לבחי' אתהפכא כו' ועמ"ש בד"ה קחו מאתכם תרומה. בפי' ויקהל].

Et pour qu'il se transforme, passant de cette marche à une marche dans la divinité, il faut d'abord qu'il parvienne au niveau de station, qui est le niveau de l'annulation de la volonté [et comme indiqué précédemment, l'itkafia (soumission) est la voie qui mène au niveau de l'it'hap'ha (transformation), etc.; voir ce qui est écrit dans le discours commençant par «Prenez de vous-mêmes une offrande», dans la Parshas Vayakhel].

17 וזה היה ענין קרשים עומדים ועמידה וביטול רצון זה נמשך ע"י יראה וזהו כולם עומדים ברום עולם ומשמיעים ביראה.

Tel était le sens des poutres « debout ». Cette station debout et cette annulation de la volonté sont suscitées par la crainte ; tel est le sens de « Tous se tiennent dans les hauteurs de l'univers et proclament avec crainte ».

וזה היה ענין עבודת בני מררי נושאי הקרשים שכדי לבוא לבחי' יראה ועמידה זו זהו ע"י המרירות בהיותו ממארי דחושבנא על ימי חלדו אשר רובם ככולם בחושך ילך כו'

Tel était le sens du service des fils de Merari, qui portaient les poutres : pour parvenir à ce niveau de crainte et de station debout, il faut passer par l'amertume (merirout), en étant l'un des « maîtres du bilan », qui fait le compte des jours de sa vie, dont la plupart, voire presque tous, « se sont écoulés dans les ténèbres », etc. ;

ועי"ז מעורר רחמים רבים שיוכל לבוא לבחינת בטל רצונך וכמ"ש מזה ע"פ קול דודי בענין על מצות ומרורים כו' ע"ש,

et par là, il suscite une grande compassion, afin de pouvoir parvenir au niveau de « Annule ta volonté » ; comme il est écrit à ce sujet au sujet du verset « La voix de mon Bien-Aimé », à propos de « avec des matsot et des herbes amères », etc. ; voyez là-bas.

והנה מזה נמשך אח"כ לבא למדרגת האהבה והרצון לה' בבחי' כלות הנפש וזהו ענין היריעות תכלת וארגמן כו'

De là, on est ensuite amené à accéder au degré de l'amour et du désir de D.ieu, dans l'état d'extinction de l'âme (kelot hanefech) ; tel est le sens des tentures de « bleu (tekhelet) et de pourpre », etc.

כי תכלת הוא לשון כליון כלה שארי ולבבי, ועמ"ש מענין כלה שארי בד"ה שיר השירים.

Car tekhelet est une expression de kilayon (extinction) : « Ma chair et mon cœur défailent. » Voyez aussi ce qui est écrit au sujet de « Ma chair défaille » dans le discours qui commence par « Le Cantique des Cantiques ».

18 והוא החופה על הקרשים שהוא בחי' הביטול רצון הנ"ל. והוא ג"כ כדמיון שיש באדם עצמות ויש בשר וגידים החופפים עליהם.

Et ceci est le dais qui recouvre les poutres, lesquelles correspondent au niveau de l'annulation de la volonté mentionné précédemment. Cela ressemble également à ce que l'on trouve chez l'homme : des os, puis la chair et les tendons qui les recouvrent.

ובחיי העצמות זהו היסוד שעליהם נבנה הבשר והגידין והוא בחי' כל עצמותי תאמרנה ה' מי כמוך כו',
 בחי' ביטול רצון וזה צ"ל באדם כל היום

Le niveau des os constitue le fondement sur lequel sont édifiés la chair et les tendons ; il correspond à « Tous mes os diront : Havaya, qui est comme Toi ? », etc. : c'est le niveau de l'annulation de la volonté. Et cela doit être présent chez l'homme toute la journée ;

ומזה יבא אח"כ לבחי' בשר וגידים הוא בחי' אהבה [כי בשר הוא יסוד האש וגידים בחי' דם ורוח] וזהו
 עבודת בני גרשון:

et c'est à partir de là qu'il accédera ensuite au niveau de la chair et des tendons, qui est celui de l'amour [car la chair relève de l'élément du feu, et les tendons du sang et de l'esprit]. Telle est la tâche des fils de Guerchon.

19 ג והנה בעבודת ה' בתפלה בחי' ביטול רצון הנ"ל צ"ל ע"י התעוררות יראה תתאה בפסוד"ז [בפסוקי
 דזמרה] וברכת יוצר אור בסיפורו מיראת

3. Or, dans le service de D.ieu par la prière, le niveau d'annulation de la volonté mentionné plus haut doit être atteint par l'éveil d'une crainte inférieure (yira tata'a), dans les Pesouké dé-Zimra (Versets de louange) et dans la bénédiction « Qui forme la lumière », en évoquant la crainte

וביטול המלאכים, ולבוא לבחי' הילוך ואהבה הוא ע"י התבוננות באמרו אהבת עולם כו' שמע ישראל
 כו' שהוא בחי' היכל האהבה פי' שמע לי [לשון] הבנה כידוע.

et l'annulation de soi des anges ; et pour accéder au niveau de la marche et de l'amour, il faut contempler, en disant « D'un amour éternel », etc., « Écoute, Israël », etc., qui correspond au niveau du Palais de l'Amour. Le mot Shema (« Écoute ») signifie comprendre, comme on le sait.

20 והוא ענין ההתבוננות בגדולת ה' איך שכל העולמות כולם ג"ע [גן עדן] עליון ותחתון וגם מה שעתיד
 להיות באלף השביעי לעתיד לבוא וגם עד נ' אלפים יובלות כולם עלו במחשבה א' לבד קמ"י [קמיה]
 עצמותו ית'

Et cela concerne la contemplation de la grandeur de D.ieu : comment tous les mondes, sans exception — le Gan Eden supérieur et le Gan Eden inférieur, ainsi que ce qui existera dans le septième millénaire, dans les Temps futurs, et même jusqu'à cinquante mille jubilé — sont tous apparus dans une seule pensée devant Son Essence, béni soit-Il ;

וכמאמר צופה ומביט עד סוף כל הדורות והבטה זאת במחשבה א' היא לבד כמ"ש בזהר ובמדרש דבמחשבה א' ברא הקב"ה כל העולמות.

et comme le dit l'expression : « Il voit et contemple jusqu'à la fin de toutes les générations » ; cette contemplation ne relève que d'une seule pensée, comme il est écrit dans le Zohar et le Midrach : le Saint béni soit-Il a créé tous les mondes par une seule pensée.

21 ועד"מ המחשבה באדם התחתון שאינה רק בחי' לבוש לבד לנפש וכ"ש [וכל שכן] למעלה כי לא מחשבותי מחשבותיכם כתיב [ועמ"ש בזה בד"ה רני ושמחי בת בפי מקץ].

À titre d'analogie : la pensée chez l'homme d'en bas n'est rien d'autre qu'un niveau de vêtement pour l'âme ; à plus forte raison en haut, car il est écrit : « Car Mes pensées ne sont pas vos pensées. » [Et voyez ce qui est écrit à ce sujet dans le discours commençant par « Réjouis-toi et sois dans l'allégresse, fille de Sion », dans la paracha de Mikets.]

וזהו ה' מלך גאות לבש דהיינו מה שעלה במחשבה לפניו להאציל ולברוא העולמות אבי"ע [אצילות בריאה יצירה עשיה] בכדי שיהיה הוא ית' מלך על עם הנה מחשבה זו הוא מה שנתלבש בלבוש.

Et c'est là le sens de « Havaya règne ; Il S'est revêtu de majesté » : cela désigne ce qui est monté en pensée devant Lui — émaner et créer les mondes d'Atsilout (Émanation), de Béria (Création), de Yetsira (Formation) et d'Assiya (Action), afin que Lui, béni soit-Il, soit Roi sur un peuple. Cette pensée est ce dont Il S'est revêtu comme d'un vêtement.

שאינו כמו הרצון והמחשבה במלך ב"ו [כשר ודם] שרוצה למלוך על עבדיו שעבדיו הם מהות ודבר גם בזולת מלכותו עליהם ע"כ שייך רצון למלך למלוך עליהם.

Car cela n'est pas comparable à la volonté et à la pensée d'un roi de chair et de sang qui veut régner sur ses serviteurs : ses serviteurs sont une entité et une réalité même indépendamment de son règne sur eux ; c'est pourquoi il est pertinent qu'un roi veuille régner sur eux.

משא"כ למעלה שהעולמות כולם מתהווים יש מאין ממנו ית' ע"י רצון זה א"כ כדי שיהיה רצון זה למלוך עליהם הוא רק ע"י בחי' לבוש שמתלבש ברצון ומחשבה זו.

En revanche, en haut, tous les mondes viennent à l'existence, comme quelque chose à partir du néant, de Lui, béni soit-Il, par cette volonté. Dès lors, pour que cette volonté de régner sur eux existe, cela ne peut être que sous la forme d'un vêtement : Il Se revêt de cette volonté et de cette pensée.

22 ולכך אמר ה' מלך גאות לבש דהיינו שהמחשבה עליונה שעלתה לפניו אנא אמלוך הוא רק בחי' לבוש בלבד.

C'est pourquoi il est dit : « Havaya règne ; Il s'est revêtu de majesté » : c'est-à-dire que la pensée supérieure qui s'éleva devant Lui — « Je régnerai » — n'est que le niveau d'un vêtement.

וזהו יביאו לבוש מלכות אשר לבש בו המלך שהמלכות הוא רק בחי' לבוש לבד. [אך יביאו לבוש מלכות כתיב דבאתעדל"ת [דבאתערותא דלתתא] תליא מילתא להמשיך רצונו ית' במחשבה זו והיינו ע"י קיום התומ"צ [התורה ומצות].

Et c'est là [le sens de] : « Qu'on apporte un vêtement royal dont le roi s'est revêtu » : Mal'hout (souveraineté) n'est que le niveau d'un simple vêtement. [Mais il est écrit : « Qu'on apporte un vêtement royal », car cela dépend d'un éveil d'en bas, afin d'attirer Sa volonté, béni soit-Il, dans cette pensée ; et cela se fait par l'accomplissement de la Torah et des mitsvot.

23 וזהו ענין המשכן ושכנתי בתוכם וזהו ענין הפעם ילוח אישי אלי כו' היינו המשכת אור א"ס להיות נמשך בבחי' מחשבה זו כמשי"ת [כמו שיתבאר] לקמן], וזהו ההתבוננות בשמע ישראל ה' אלקינו.

Et tel est le sens du Michkan, «Je résiderai parmi eux»; tel est aussi le sens de «Cette fois, mon époux se joindra à moi», etc. : c'est-à-dire attirer la Lumière infinie (Or Ein Sof), afin qu'elle se déploie dans le niveau de cette pensée, comme nous l'expliquerons plus loin.] Telle est la contemplation dans «Écoute, Israël: Havaya est notre D.ieu.»

פ"י שהוא מתלבש במחשבה זו. וזהו אלקינו בחי' צמצום ואח"כ אומרים בשכמל"ו [ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד] שמברכים וממשיכים בחי' מל' גם בעולמות ב"ע.

Cela signifie qu'Il s'enveloppe dans cette pensée. Et tel est le sens de «notre D.ieu» (Elokeinou) : le niveau du tsimtsoum (contraction). Puis on dit : «Béni soit le Nom de la gloire de Son règne à jamais», car on bénit et l'on attire le niveau de Mal'hout également dans les mondes de Béria, de Yetsira et d'Assiya.

(ועמ"ש סד"ה ביום השמיני שלה). ומהתבוננות זו נולד ונמשך בחי' ואהבת והאהבה הוא ענין היריעות דרך כלל כמשי"ת [כמו שיתבאר]

(Voir aussi ce qui est écrit à la fin du discours commençant par «Le huitième jour, il renvoya [le peuple].») De cette contemplation naît et se déploie le niveau de «Tu aimeras»; et l'amour correspond, de façon générale, aux tentures, comme nous l'expliquerons;

אבל דרך פרט הן ששה מדות כמ"ש במלאכים בשמים יכסה פניו כו' ובשמים יעופף דהיינו רצוא ושוב.

mais, dans le détail, elles sont les six attributs émotionnels (midot), comme il est écrit au sujet des anges : « De deux, il couvrait son visage », etc., « et de deux, il volait », c'est-à-dire l'élan et le retour (ratso vachov).

24 ולכך שם מ"ב יש בו ז' פסוקים ובכל אי ששה תיבות וז"ש [וזהו שכתוב] ביריעות שש וארגמן כו'

C'est pourquoi le Nom de quarante-deux [lettres] comporte sept versets, et chacun d'eux six mots. C'est là [le sens de] ce qui est écrit au sujet des tentures : « du fin lin (chéch) et de la pourpre », etc. :

שית גוונים ומכסה עורות תחשים שתרגומו ססגונא וארז"ל [ואמרו רבותינו זכרונם לברכה] [פ"ב [פרק ב'] דשבת דכ"ח] שש בגוין הרבה היינו ששה מדות הנ"ל [ועמ"ש בענין רצוא ושוב בפסוק וקבל היהודים כו'].

six couleurs. Et la couverture en peaux de tahach, que le Targoum traduit par sasgona, et dont nos Sages, de mémoire bénie, ont dit [chapitre 2 de Chabbat, folio 28] qu'elle se réjouit (sas) de nombreuses couleurs : cela désigne les six attributs mentionnés plus haut. [Et voyez ce qui est écrit au sujet du mouvement d'élan et de retour, à propos du verset « Et les Juifs acceptèrent », etc.]

25 וענין רצוא ושוב באדם הרצוא הוא האהבה והשוב הוא המשכת אור א"ס ב"ה ע"י מצות מעשיות שהן רמ"ח אברין דמלכא

Et voici ce que signifie la course et le retour chez l'homme : la course est l'amour, et le retour est l'attraction de la Lumière infinie (Or Ein Sof), béni soit-Il, par les mitsvot pratiques, qui sont « les 248 membres du Roi »,

כמו האבר שהוא כלי לגילוי האור והחיות כו' וע"י המשכה זו שהאדם ממשיך עליו גילוי השראת אור א"ס ב"ה ע"י המצות

comme un membre qui est un réceptacle pour la révélation de la lumière et de la force vitale, etc. Et par cette attraction vers le bas, par laquelle l'homme attire sur lui-même la révélation de la demeure de la Lumière infinie, béni soit-Il, au moyen des mitsvot,

כמאמר אשר קדשנו במצותיו הנה ע"י חוזר ומתעורר אה"ר [אהבה רבה] בנפש האדם [ע"י] מ"ש בפסוק ראשי המטות [וזה משכני אחר כך נרוצה].

comme le dit la bénédiction : « Qui nous a sanctifiés par Ses commandements », par cela, un grand amour (ahava rabba) s'éveille de nouveau dans l'âme de l'homme [voir ce qui est écrit sur le verset « Les chefs des tribus »] ; et c'est là le sens de : « Attire-moi ; après Toi, nous courrons. »

26 וכתוב אהבת עולם אהבתיך ע"כ משכתיך חסד וגוי. ונמצא יש רצוא אחר השוב ושוב אחר הרצוא,

Et il est écrit : « D'un amour éternel, Je t'ai aimée ; c'est pourquoi Je t'ai attirée avec bonté », etc. Il s'ensuit qu'il y a un élan après le retour, et un retour après l'élan.

וזהו ענין בני גרשון שנשאו היריעות היינו המשכת אה"ר [אהבה רבה] הנמשך ע"י קיום המצות באהבת עולם שהוא הרצוא שקודם השוב כו'.

Tel est le sens des fils de Guerchon, qui portaient les tentures : il s'agit de l'attraction vers le bas du grand amour, attiré par l'accomplissement des mitsvot, vers l'amour éternel (ahavat olam), qui est l'élan précédant le retour, etc.

27 וגם היריעות הם מקיפים כמו שהמצות הם לכישים לנפש. נמצא עבודת בני מררי נושאי הקרשים שהן בחי עצי שטים עומדים זהו יראה תתאה שממנה נמשך בחי העמידה וביטול רצון.

De même, les tentures sont des lumières enveloppantes (makifim), tout comme les mitsvot sont des vêtements pour l'âme. Il s'ensuit que le service des fils de Merari, qui portaient les poutres — lesquelles correspondent au niveau de « bois d'acacia, dressés » — est la crainte inférieure, de laquelle procèdent le niveau de la station debout et l'annulation de la volonté.

28 ואח"כ בחי בני גרשון נושאי היריעות היינו התחברות ב' בחי אהבה אהבת עולם ואהבה רבה.

Et ensuite [vient] le niveau des fils de Guerchon, porteurs des tentures : c'est l'union de deux niveaux d'amour, l'amour éternel (ahavat olam) et le grand amour (ahava rabba).

ועבודת בני קהת נושאי הארון והמזבחות כו' זהו בחי יראה עילאה שהיא למעלה גם מבחי אה"ר [אהבה רבה], כ'

Quant au service des fils de Kehat, porteurs de l'Arche et des autels, etc., il correspond au niveau de la crainte supérieure (yira ila'a), qui est même au-dessus du niveau du grand amour. Car

הנה בארון היה גנוז הלוחות כדכתיב מגלה עמוקות מני חשך כמ"ש עמקו מחשבותיך והגילוי היה ע"י המנורה וכמ"ש ותורה אור שנמשך בחי אור וגילוי מבחי ההעלם דישת חשך סתרו

les Tables étaient cachées dans l'Arche, comme il est écrit : « Il révèle les choses profondes sorties des ténèbres », et comme il est écrit : « Tes pensées sont profondes » ; leur révélation se faisait par la Ménora, comme il est écrit : « et la Torah est lumière » : le niveau de lumière et de révélation se déploie à partir du niveau de la dissimulation de « Il fit des ténèbres Son refuge ».

(ועמ"ש בד"ה ששת ימים תאכל מצות בפ"י ויהי הענן והחשך ויאר כו'). והנה בחכמה אתברירו כי כל התורה היא לברר בירורים וזהו ענין המזבחות.

(Voir aussi ce qui est écrit dans le maamar commençant par « Six jours, vous mangerez des matsot », au sujet de l'explication de « Il y eut le nuage et les ténèbres, et cela éclaira », etc.) Or, « par la 'Hokhma, ils sont raffinés », car toute la Torah vise à opérer des raffinements (birourim) ; c'est là le sens des autels.

ולכן היה זה משא בני קהת שהוא כמ"ש ולו יקחת עמים. יתכנסון עממיא כו' שהוא ענין הבירורים. וע"י חכמה נמשך ג"כ בח"י יראה עילאה.

C'est pourquoi cette charge revenait aux fils de Kehat, conformément à ce qui est écrit : « Et à lui sera le rassemblement (yikhat) des peuples » : « les peuples se rassembleront », etc. C'est là le processus des raffinements. Et par la 'Hokhma se déploie également le niveau de la crainte supérieure,

כנודע ממאמר אם אין יראה אין חכמה אם אין חכמה אין יראה דמתחלה צ"ל יראה תתאה דאם אין יר"ת [יראה תתאה] א"א לבוא לבחי' החכמה וזהו בחי' הקרשים הנ"ל.

comme on le sait d'après l'enseignement : « Sans crainte, il n'y a pas de sagesse ; sans sagesse, il n'y a pas de crainte » ; il faut d'abord la crainte inférieure, car sans crainte inférieure, il est impossible d'accéder au niveau de la 'Hokhma. C'est là le niveau des planches mentionnées plus haut.

ואח"כ אם אין חכמה אין יראה עילאה שכדי לבוא ליראה עילאה זהו ע"י התורה דמחכמה נפקת (וכמשנ"ת [וכמו שנתבאר] לעיל בד"ה וידבר אלקים את כל הדברים האלה),

Et ensuite, sans sagesse, il n'y a pas de crainte supérieure ; car on accède à la crainte supérieure par la Torah, qui « procède de la 'Hokhma » (comme cela a été expliqué plus haut dans le maamar commençant par « D.ieu prononça toutes ces paroles »).

נמצא בחי' בני קהת זהו יראה עילאה שלאחר אה"ר [אהבה רבה] וזהו בחי' שמו"ע [שמונה עשרה] שאחר ואהבת דק"ש [דקריאת שמע]:

Il ressort donc que le niveau des fils de Kehat est celui de la crainte supérieure qui vient après le grand amour ; c'est le niveau de la Chemoné Essré, qui vient après « Tu aimeras » du Chema.

29 ד ואמנם מה שהיו בני מררי נושאים הקרשי' [הקרשים] היינו להעלות ולחבר יראה תתאה ביראה עילאה.

4. En effet, si les fils de Merari portaient les poutres, c'était afin d'élever la crainte inférieure et de l'unir à la crainte supérieure.

דהנה שם מררי מורה על זה, כי הנה במשכן היו ב' פעמים מור אחד בשמים ראש מר דרור שבשמן המשחה, הב' בסממני הקטרת מור וקציעה.

Car le nom Merari l'indique : dans le Michkan, la myrrhe (mor) apparaissait deux fois. La première, dans « les meilleures épices, de la myrrhe pure (mar dror) », de l'huile d'onction ; la seconde, parmi les aromates de l'encens : « myrrhe et casse ».

והענין כי המור נעשה מדם היה שנק' ידוע כשנקרש הדם ונעשה בושם (ועמ"ש מזה בד"ה חייב אינש לבסומי בפוריא). והוא ענין אתכפיא ואתהפכא חשוכא לנהורא.

Voici de quoi il s'agit : la myrrhe est produite à partir du sang d'un animal appelé yadua, lorsque le sang se coagule et devient un parfum (voir aussi ce qui est écrit à ce sujet dans le discours qui commence par « Il incombe à chacun de s'enivrer à Pourim »). C'est le processus d'itkafya (soumission) et d'it'hap'ha 'hachokha linehora (transformation de l'obscurité en lumière).

וזהו ענין מור דסממני הקטרת שהוא ריח והעלאה ממטה למעלה וע"י העלאה זו מעורר המשכה מלמעלה למטה והוא מר דרור שבשמן המשחה שנק' מירא דכיא שהוא חכמת התורה שהוא ג"כ בחי' יראה עילאה.

C'est là le sens de la myrrhe parmi les aromates de l'encens : elle est un parfum qui s'élève d'en bas vers le haut ; et, par cette élévation, elle suscite un flux qui descend d'en haut vers le bas, à savoir la « myrrhe pure » de l'huile d'onction, appelée mira dachya. Celle-ci représente la sagesse de la Torah, qui est également du niveau de la crainte supérieure.

30 והמור שבקטרת שהוא אתכפיא ואתהפכא דחשוכא לנהורא הוא בחי' יראה תתאה והוא הגורם המשכת יראה עילאה,

Et la myrrhe de l'encens, qui consiste à soumettre l'obscurité et à la transformer en lumière, est le niveau de la crainte inférieure ; c'est elle qui provoque la descente de la crainte supérieure.

ולכן מררי היינו פי' ב"פ [ב' פעמים] מור דהיינו התחברות ב' בחי' מור הנ"ל. ולכן הם נשאו הקרשים שהוא ג"כ ענין חיבור יראה תתאה ביראה עילאה.

Merari signifie donc mor — myrrhe — deux fois, c'est-à-dire l'union des deux niveaux de myrrhe mentionnés précédemment. C'est pourquoi ils portaient les poutres, ce qui exprime également l'union de la crainte inférieure avec la crainte supérieure.

31 וזהו ע"פ אהרן ובניו תהיה כל עבודת בני הגרשוני דדוקא גבי עבודת בני הגרשוני נאמר ע"פ אהרן,

Et voici [le sens de] «Sur l'ordre d'Aharon et de ses fils s'accomplira tout le service des fils de Guerchon»: c'est précisément à propos du service des fils de Guerchon qu'il est dit «sur l'ordre d'Aharon»,

כי עבודת בני גרשון שנשא היריעות שהם בחי מקיפים והוא להמשיך בחי אהבה עליונה שהיא בחי מקיף בששה מדות וגוונין שבמדות הנפש כנ"ל.

car le service des fils de Guerchon, qui portaient les tentures — lesquelles sont du niveau des maki-fim (lumières englobantes) — consiste à attirer le niveau de l'amour supérieur, qui est un makif dans les six attributs et les couleurs présentes dans les attributs émotionnels (midot) de l'âme, comme il a été dit plus haut.

והמשכה זו היא דוקא ע"י אהרן שהוא מקור האה"ר [האהבה רבה] ובחי ורב חסד ולכן נק' אהרן א' ה"ר י' כי הר היא בחי אהבה

Or cet influx ne peut être attiré que par Aharon, car il est lui-même la source du grand amour (ahava rabba) et du niveau de «riche en bonté». C'est pourquoi son nom, Aharon, se décompose en alef, har et noun finale ; car har (montagne) correspond au niveau de l'amour,

ולכן אברהם אוהבי קראו הר אך אהרן מת בהר ההר שהיא אהבה עליונה יותר מבחי אברהם (כמ"ש ע"פ ועשית בגדי קדש לאהרן כו')

et c'est pourquoi Avraham, «qui M'aime», l'appela «montagne». Mais Aharon mourut sur Hor Ha-Har, «la montagne de la montagne», qui représente un amour plus élevé encore que le niveau d'Avraham (comme il est écrit à propos du verset «Tu feras des vêtements sacrés pour Aharon», etc.).

וזהו אל"ף הר. אל"ף הוא בחי פלא שהוא ממדות עליונות שלמעלה מהשכל ונק' בזהר טורי חשוכא.

Et voici ce que signifie alef-har. L'alef est le niveau de péle (merveille), qui relève des attributs supérieurs, au-dessus de l'intellect, et que le Zohar appelle «les montagnes de l'obscurité».

ונו"ן הפשוטה היא בחי ירידת והמשכת אור אה"ר [אהבה רבה] זו למטה לכל נש"י [נשמות ישראל] כי אהרן הוא משכנה רועים המפרנסים לנש"י [לנשמות ישראל].

Et la noun finale correspond à la descente et à l'influx de la lumière de ce grand amour vers le bas, vers toutes les âmes d'Israël ; car Aharon est l'un des sept bergers qui nourrissent les âmes d'Israël.

ולכן בני גרשון שנשאו יריעות המשכן שהוא ג"כ העלאת והמשכת וחבור ב' בחי' אהבה אה"ע [אהבת עולם] ואה"ר [ואהבה רבה] היה זה דוקא ע"פ אהרן ובניו דאהרן הוא מקור בחי' אה"ר [אהבה רבה] ורב חסד.

C'est pourquoi, pour les fils de Guerchon qui portaient les tentures du Michkan — ce qui consiste également à élever, à attirer et à unir les deux niveaux d'amour, l'amour éternel (ahavat olam) et le grand amour —, cela devait se faire précisément « sur l'ordre d'Aaron et de ses fils », car Aharon est la source du niveau du grand amour et de « riche en bonté ».

ולכן נקי ג"כ גרשון בנו"ן פשוטה דייקא. (משא"כ גרשם שהוא במ"ם) שיש בו ג"כ מבחי' נון פשוטה דאהרן C'est pourquoi il est aussi appelé Guerchon, avec précisément une noun finale (contrairement à Guerchom, qui s'écrit avec un mem), car il possède lui aussi quelque chose du niveau de la noun finale d'Aaron ;

כי הנו"ן פשוטה רומז על ההמשכה למטה מטה וכדי שיהיה ההמשכה למטה היא ע"י בחי' עליונה יותר כנודע מענין ועברתי בארץ מצרים אני ולא מלאך. ע"כ דוקא מבחי' אה"ר [אהבה רבה] דאהרן יוכל לימשך למטה בכל נפש.

Car le noun final évoque un influx qui se prolonge très, très bas ; or, pour que cet influx descende ici-bas, il faut qu'il procède d'un niveau supérieur, comme on le sait à propos de « Je passerai dans le pays d'Égypte » : « Moi, et non un ange ». C'est pourquoi c'est précisément du niveau du grand amour d'Aaron qu'il peut être attiré vers le bas, en chaque âme.

32 והנה גרשון הוא לשון גירושין כי ימינך ה' דוקא תרעץ אויב. הוא בחי' נה"ב [נפש הבהמית] משא"כ מקו השמאל יש יניקה כו' גם היריעות והמקיף מסמא עיני החיצונים.

Or, Gershon exprime l'idée de guirouchin (expulsion), car « Ta droite, Havaya, fracasse l'ennemi » : cela désigne le niveau de l'âme animale, tandis que du côté de la ligne de gauche, il y a une emprise qui permet de puiser sa nourriture, etc. De même, les tentures et la lumière enveloppante aveuglent les yeux des forces extérieures.

וזהו מקדש אדני כוננו ידיך פי' שמדרגת הלויים הוא שהיו מחברים אור א"ס בעולמות, שהרי באמת אין ערוך לך

Et c'est là le sens de « Le Sanctuaire, Ado-nai, que Tes mains ont établi ». Cela signifie que le rang des Lévites consiste à unir la Lumière infinie (Or Ein Sof) aux mondes, car, en vérité, « rien ne peut être comparé à Toi ».

ולכן כדי שבאתעדלית [שבאתערותא דלתתא] יהיה אתעדל יע זהו ענין הלויים שהוא לשון חיבור כמ"ש הפעם ילוח אישי אלי. שהם הגורמים חיבור זה.

Par conséquent, pour qu'un éveil d'en bas suscite un éveil d'en haut, il faut les Lévites (Léviim), dont le nom exprime l'union, comme il est écrit : « Cette fois, mon mari se joindra à moi » (yilavé) ; car ce sont eux qui réalisent cette union.

33 וזהו שהיו נושאים המשכן וכליו ואח"כ היי [היה] חניי [חניה] העלאה והמשכה. וזהו מקדש אדני כוננו שיהיה גילוי אור א"ס ב"ה למטה ושכנתי בתוכם, ידיך הם גי ידות יד הגדולה יד החזקה יד הרמה.

Et c'est [pourquoi] ils transportaient le Michkan et ses réceptacles, puis venait le campement : l'élévation et l'attirance vers le bas. Et c'est [le sens de] « Le Sanctuaire, Ado-nai, qu'ont établi » : que la Lumière infinie (Or Ein Sof), béni soit-Il, se révèle ici-bas — « et Je résiderai parmi eux ». « Tes mains » sont trois mains : la grande main, la main puissante et la main levée.

יד הגדולה שהיא בחי' ורב חסד הוא ענין עבודת בני הגרשוני. ויד החזקה בחי' שמאלו תחת לראשי הוא בחי' בני מררי.

La grande main, qui est le niveau de « riche en bonté », correspond au service des fils de Guerchon. Et la main puissante, le niveau de « Sa main gauche est sous ma tête », est le niveau des fils de Merari.

ויד הרמה זהו בחי' בני קהת כי רמה לשון רוממות והוא בחי' בני קהת שהיו נושאים הארון והלווחות כו' :

Et la main levée est le niveau des fils de Kéhat ; car ramah (levée) exprime l'élévation, et cela correspond au niveau des fils de Kéhat, qui transportaient l'Arche et les Tables, etc.

34 והנה הכח להעלאה זו שע"י הג' לויים. א"א להיות כ"א ע"י המשכה בתחלה מלמעלה וזהו ע"י הכהנים,

Or, le pouvoir nécessaire à cette élévation, qui s'effectue par l'intermédiaire des trois [familles de] Lévites, ne peut venir que d'un influx préalable d'en haut ; celui-ci est transmis par les Cohanim.

ולכן לא היו הלויים מתחילים בעבודתם כ"א ע"י הכהנים כמ"ש ושמו איש איש על עבודתו כו' וכמ"ש במ"א (ועמ"ש עוד מענין גי ידות בד"ה חייב אינש לבסומי בפוריא).

C'est pourquoi les Lévites ne commençaient leur service que par l'intermédiaire des Cohanim, comme il est écrit : « Ils assigneront à chacun son service », etc., ainsi qu'il est écrit ailleurs. (Voyez aussi ce qui est écrit plus loin au sujet des trois mains, dans le discours commençant par « Une personne est tenue de s'enivrer à Pourim ».)

וזהו ענין נשא את ראש בני גרשון גם הם ומה שכבני מררי לא נאמר נשיאת ראש.

Tel est le sens de « Dénombrer les fils de Guerchon, eux aussi », et la raison pour laquelle il n'est pas dit des fils de Merari : « Dénombrer-les » [litt. « élève leur tête »].

עיינן ברבות ר"פ נשא לפי שקחת היי [היה] מטועני הארון שהוא קדש הקדשים כוי וגרשון היה קדש

Voyez le Midrach Rabba, au début de la paracha Nasso : Kehas faisait partie des porteurs de l'Arche, qui est le Saint des saints, etc. ; quant à Guerchon, il était saint,

דהיינו שהיה בכור וכתוב קדש לי כל בכור כוי משא"כ בבני מררי כוי ע"ש, ויש לפרש דהנה מבואר לעיל בפ"י שאו את ראש

c'est-à-dire qu'il était le premier-né, et il est écrit : « Consacre-Moi tout premier-né », etc. ; ce n'était pas le cas des fils de Merari, etc. Voyez là-bas. On peut aussi l'expliquer ainsi : il a été expliqué plus haut, au sujet du sens de « Dénombrer »,

דהיינו לקשר בחי רצון התחתון הנמשך מבחינת ראש ומוחין המלוכשים בגוף ולחברו ולהעלותו לבחינת הרצון שלמעלה מן השכל שהוא מבחי מזליה כוי (ע"ש ר"פ במדבר).

à savoir qu'il s'agit de relier le niveau de la volonté inférieure, qui découle du niveau de la tête et de l'intellect (mo'hin) investis dans le corps, puis de l'unir et de l'élever au niveau de la volonté qui dépasse l'intellect, laquelle relève de son mazal, etc. (Voyez là-bas, au début de la paracha Bamidbar.)

והנה עיקר העלאה זו זהו ע"י עסק התורה שהיא בחי רצון העליון וכמש"ש [וכמה שכתוב שם] בענין אחזתיו כוי

Or, cette élévation s'accomplit principalement par l'étude de la Torah, qui relève de la volonté suprême, comme il est expliqué là-bas au sujet de « Je l'ai saisi », etc.,

ובשאר דוכתי וכמש"ל [וכמה שכתוב לעיל] בד"ה וידבר אלקים את כל הדברים גבי אם אין חכמה אין יראה. ainsi qu'en d'autres endroits ; et comme il est écrit plus haut, dans le discours commençant par « D.ieu prononça toutes ces paroles », au sujet de : « S'il n'y a pas de sagesse, il n'y a pas de crainte ».

35 ולכן גבי בני קהת שהיו טוענים את הארון שבו הלוחות נאמר נשא את ראש. וזהו ענין קדש הקדשים עמ"ש בד"ה וישב יעקב ובד"ה שבת שבתון.

C'est pourquoi, au sujet des fils de Kehas, qui portaient l'Arche contenant les Tables, il est dit : « Élève la tête. » Tel est le sens du Saint des saints ; voir ce qui est écrit dans le discours commençant par « Et Yaakov demeura » et dans celui qui commence par « Un Chabbat de repos complet ».

אלא שבבני גרשון שהיו נושאי היריעות שהוא ג"כ ענין התחברות אה"ע [אהבת עולם] באהבה רבה לכן נאמר בהם ג"כ נשא את ראש בני גרשון גם הם כו'

Mais les fils de Gershon portaient les tentures, ce qui relève également de l'union de l'amour éternel avec le grand amour. C'est pourquoi il est dit aussi à leur sujet : « Élève la tête des fils de Gershon, eux aussi », etc.

אבל עבודת בני מררי הוא בבחי' יראה הנמשכת מן הראש והמוחין לכך לא נאמר בהם נשיאת ראש אלא שעיי"ז יבא אח"כ לבחינת ומעלת קהת וגרשון שהוא ענין נשיאת ראש.

Mais le service des fils de Merari se situe au niveau de la crainte qui découle de la tête et de l'intellect ; c'est pourquoi il n'est pas dit à leur sujet qu'ils doivent « élever la tête ». C'est plutôt par ce moyen que l'on parviendra ensuite au niveau et au rang de Kehas et de Gershon, qui relèvent de l'élévation de la tête.

LikuteiTorah.com

LA PARACHA 'HASSIDIQUE

À propos de cette édition

Cette édition contient le texte hébreu et la traduction française.

The Hebrew text of Likkutei Torah: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

Notre traduction française, faite à partir de notre traduction anglaise de l'hébreu, sans les notes de Kehot : CC BY 4.0.

Cette édition dans son ensemble : CC BY-NC 4.0. Elle peut être copiée, imprimée et partagée librement, en citant Kehot Publication Society et likuteitorah.com ; elle ne peut pas être vendue. <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>

La traduction française a été faite à partir de l'édition anglaise de likuteitorah.com avec l'aide de l'IA (openai/gpt-6-luna-pro:batch), l'hébreu en regard pour vérification ; elle n'a pas encore été relue par un éditeur humain. Vérifiez sur l'hébreu tout ce qui est important.

Le Rabbi a demandé que les maamarim de la paracha de la semaine, la « Paracha 'hassidique », soient étudiés pendant cette semaine, répartis sur ses sept jours (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309). Pourquoi l'étudier, et les bénédictions du Rabbi : likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/

Un projet gratuit et non commercial ; rien n'est vendu ici. Sans lien avec Kehot, Sefaria ou la Bibliothèque de Loubavitch. © likuteitorah.com

Depuis likuteitorah.com/fr/likutei-torah/nasso/1/

DÉDIÉ EN L'HONNEUR DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Le père du Rabbi, Reb Lévi Its'hak